

EKONOMİ BÜLTENİ

Ocak 2007

Sayı:A/001/2007

Önemli Olaylar ve Gelişmeler

Dünya

Dolar, ay sonundaki FED toplantısının ardından değer kaybetti

α Ocak ayında açıklanan veriler, ABD ekonomisinde büyümeye ilişkin beklentileri olumlu yönde etkilerken enflasyonist baskıların sürdüğüne işaret etmiştir. Bu çerçevede, faizlerin kısa vadede indirilmeyeceği yönündeki görüşlerin güçlenmesiyle dolar uluslararası piyasalarda tekrar değer kazanmaya başlamıştır. Olumlu istihdam verisinin ardından değerlenen dolar, euro karşısında kayıplarını telafi etmiş ve €/ \$ paritesi 11 Ocak'ta 1,2892 seviyesine kadar gerilemiştir. Ancak, 31 Ocak'taki FED toplantısının ardından enflasyonist risklerin önümüzdeki dönemde azalma eğilimine girebileceği yönündeki açıklamalar nedeniyle parite tekrar 1,3033 seviyesine yükselmiştir.

ABD'deki hava koşulları petrol fiyatlarının seyrini etkiliyor

α ABD'de olumlu seyreden hava koşullarının ısınma amaçlı yakıt talebini düşürmesiyle Brent türü petrolün spot fiyatı Aralık ayından itibaren gerilemeye başlamıştır. Fiyatlardaki düşüş nedeniyle Kasım ayında arz kesintisine giden OPEC ülkeleri, Şubat 2007'den itibaren de günde 500.000 varillik kesintiye devam edileceğine yönelik görüş bildirmiştir. Buna rağmen, üye ülkelerden bazılarının üretimi azaltmaya yönelik bir planın henüz gündemde olmadığına dair açıklamaları, Brent türü petrolün spot fiyatının \$/varil 50,1 seviyesine kadar gerilemesine destek olmuştur. Petrol fiyatlarında görülen hızlı düşüşün temel olarak ABD'nin artan benzin stokları ile mevsim koşullarının ılımlı seyrinden kaynaklanıyor olması nedeniyle, OPEC önümüzdeki günlerde arz kesintisine gitmese dahi mevsim koşullarının değişimine bağlı olarak petrol fiyatlarındaki gerilemenin sınırlı kalabileceğini düşünüyoruz. Nitekim 31 Ocak itibarıyla değişen mevsim koşullarının etkisiyle Brent türü petrolün spot fiyatı \$/varil 57,14 düzeyine yükselmiştir.

ABD Enflasyon Verileri

α ABD'de Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE), Aralık ayında %0,6 olan beklentilerin üzerinde ve %0,9 artış kaydetti. 12 aylık ÜFE artışı % 1,1 seviyesinde gerçekleşti. Çekirdek üretici fiyatları da beklentilerin biraz üzerinde %0,2 olarak açıklandı. Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) ise, Aralık ayında beklentiler paralelinde %0,5 artış kaydetti. 12 aylık TÜFE artışı % 2,5 olarak gerçekleşti. Gıda ve enerji

maliyetlerinin dışarıda bırakıldığı çekirdek tüketici fiyatlarındaki artış da beklentiler paralelinde %0,2 olarak açıklandı.

a Küresel risk algılamasının iyileşmesi paralelinde gelişmekte olan ülke eurotahvillerinin risk primleri, Aralık ayının ilk haftalarından itibaren düşme eğilimine girmiştir. Ancak, Ocak ayında Venezüella'da kamulaştırma yapılacağına dair haberler, Tayvan'da iki bankaya el konulması, Brezilya, Şili, Kolombiya, Meksika, Peru ile Venezüella gibi Latin Amerika ülkelerinde açıklanan bir dizi ekonomik verinin yatırımcıların beklentilerini karşılamaması, Ekvador'un borç yeniden yapılandırmasına ilişkin haberler ve petrol fiyatlarındaki gerileme gelişmekte olan ülkelerin risk primlerinin sonraki dönemde dalgalı bir seyir izlemesine neden olmuştur. 31 Ocak itibarıyla, risk primleri Aralık ayı sonuna göre 3 baz puan artarak 172 baz puan düzeyinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde, Türk eurotahvillerinin risk primleri özelleştirmelere ve yapısal reformların sürekliliğine ilişkin endişelere bağlı olarak dalgalı seyretmiş, 31 Ocak itibarıyla, Aralık ayı sonuna göre 2 baz puan azalarak 205 baz puana gerilemiştir.

a Dünya Ekonomik Forumu'nun yıllık toplantısı 24-28 Ocak tarihlerinde İsviçre'nin Davos kentinde düzenlendi. Ana teması "Değişen Güç Denklemi" olan toplantıda, küresel ekonomideki yeni değişiklikler ele alındı. Orta Doğu bölgesi, özellikle Irak'taki gerilim, büyük boyutlu kitle imha silahlarının yayılma riski, küresel enerji dağılımı ve iklim değişimi ana gündem maddelerini oluşturdu.

KISA KISA...

a Amerika Merkez Bankası (FED), 30-31 Ocak'taki toplantısında faizleri beşinci kez artırmayarak %5,25 düzeyinde tutmuştur.

a ABD ekonomisi 2006 yılının son çeyreğinde güçlü tüketim harcamaları ve ihracatın etkisiyle %3,5 büyüyerek beklentilerin üzerinde bir performans göstermiştir.

a İngiltere Merkez Bankası (BOE) 10-11 Ocak'taki toplantısında beklenmedik bir şekilde faizleri 25 baz puan artırarak %5,25'e yükseltmiştir.

a Euro Alanı'nda mevsimsellikten arındırılmış cari denge Kasım ayında €2 milyar, son 12 aylık dönemde €26,4 milyar açık verdi.

a Petrol fiyatları, ABD'de kış şartlarının sertleşmesine ve İran ile Nijerya'daki siyasi gerginliklerin artmasına bağlı olarak haftalık bazda %5,4 artarak \$/varil 55,84'e yükseldi.

a ABD'de cari açığın finansmanı için önem arz eden net sermaye girişleri, Kasım ayında \$74,9 milyar düzeyinde gerçekleşti. Ekim ayı net sermaye girişleri ise \$62,2 milyardan \$60,4 milyara revize edildi.

a Euro Alanı Kasım ayı dış ticaret dengesi €3,1 milyar fazla verdi. Dış ticaret dengesi, bir önceki yılın aynı ayında €2 milyar açık vermişti.

a Japonya Merkez Bankası (BOJ), 17 Ocak'taki toplantısında beklentilerin aksine faiz oranlarını değiştirmede.

a Avrupa Merkez Bankası (ECB), 11 Ocak'taki toplantısında gösterge faiz oranlarını değiştirmeyerek %3,5 seviyesinde tuttu.

a İngiltere Merkez Bankası (BOE), beklentilerin aksine kısa vadeli faiz oranını 25 baz puan artırarak %5,25'e yükseltti.

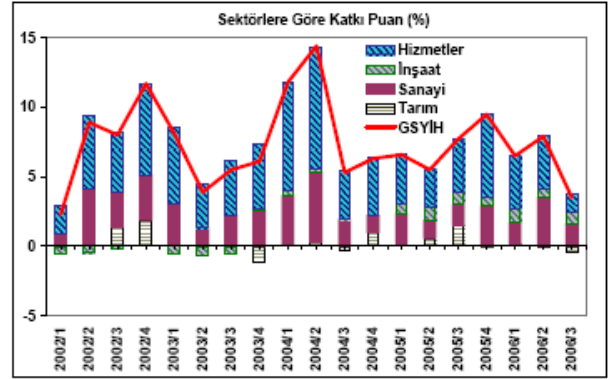
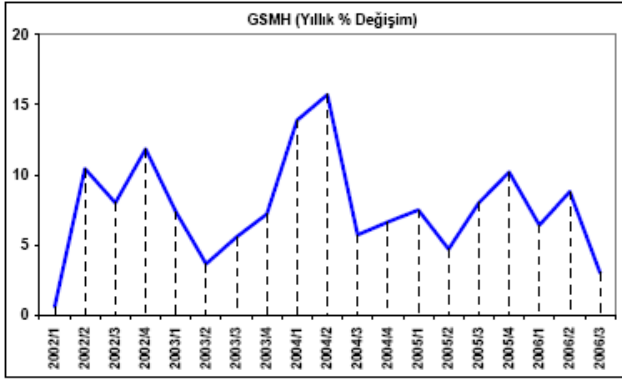
a Euro Bölgesi, 2006 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre beklentiler paralelinde %0,5, bir önceki yılın aynı dönemine göre %2,6 büyüdü.

Türkiye

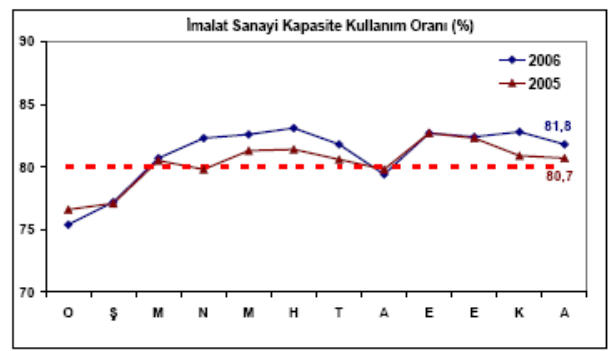
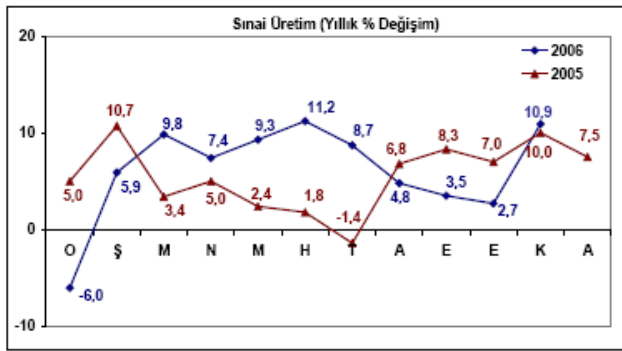
- α** Ocak ayında ABD ve Euro alanına ilişkin açıklanan olumlu ekonomik verilerin yanı sıra petrol fiyatlarının gerilemesi, yurtdışı piyasalardaki iyimser havayı desteklemiştir. Bu çerçevede, global risk algılaması da düşük düzeylerde seyretmiştir.
- α** AB Daimi Temsilcileri'nin, "İstatistik" ile "Ekonomik ve Parasal Birlik" fasıllarında müzakereler için Türkiye'ye davet mektubunu gönderme kararı almasıyla, "İşletme ve Sanayi Politikaları"nın ardından önümüzdeki dönemde müzakeresi açılacak fasıl sayısı üçe yükselmiştir.
- α** KKTC'ye yönelik izolasyonların azaltılması konusu 22 Ocak'taki AB Toplantısı'nda görüşülmüş, KKTC ile doğrudan ticarete yönelik çalışmaların geciktirilmeden başlatılması yönünde karar alınmıştır.
- α** 2006 yılının son iki çeyreğinde yavaşlayan tüketim ve yatırım harcamalarının 2007 yılının ilk yarısında da bu eğilimini devam ettireceği tahmin edilmektedir. 2007 yılının ikinci yarısında ise, Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinin tamamlanmasına ve yaklaşan genel seçimlere bağlı olarak, ekonominin yeniden ivme kazanması beklenmektedir. Bu kapsamda, 2007 yılında büyümenin %5 civarında gerçekleşeceğini tahmin etmekteyiz.
- α** TCMB tarafından açıklanan Enflasyon Raporu'nda, hizmet enflasyonu, para politikasının toplam talep üzerindeki gecikmeli etkilerine ilişkin belirsizlikler ve küresel piyasalarda ortaya çıkabilecek ani dalgalanmalar enflasyon hedefi açısından temel risk unsurları olarak sıralanmaktadır.
- α** TCMB Başkanı Durmuş Yılmaz, enflasyon raporu sunumu sırasında yaptığı konuşmada 2007 yılında maliye politikasının enflasyon düşüşüne yaptığı desteğin azalmasının öngörüldüğünü bildirdi. Faizlerin ilk üç çeyrekte sabit tutulduğu varsayımıyla TÜFE'nin 2007 sonunda %70 olasılıkla %3,6-6,6 aralığında gerçekleşeceğini tahmin edildiğini ifade eden Yılmaz, hizmet sektörü fiyatlarının orta vadeli hedefler için risk oluşturmaya devam edeceğini de belirtti.
- α** 2006 yılında yeni kurulan şirket ve kooperatif sayısı geçen yıla göre %11,2 artarak 52.699'a yükseldi. Kapanan şirket sayısı ise %6,6 artışla 9.471 düzeyinde gerçekleşti.
- α** TCMB, 16 Ocak 2007 tarihli Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında kısa vadeli faiz oranlarını tahminlerimiz doğrultusunda değiştirmede. Merkez Bankası'nın gecelik borçlanma faiz oranı %17,50 seviyesini korudu.
- α** Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın mali ve reel sektörden katılımcılarla gerçekleştirdiği Ocak ayı 1. Dönem Beklenti Anketi'ne göre; piyasa 2007'de Türkiye ekonomisinin %4,7 büyüyeceğini, tüketici fiyatlarının %6,98 artacağını, yıl sonunda cari işlemler açığının \$32,8 milyar, \$/YTL kurunun 1,5536 civarında gerçekleşeceğini tahmin etmektedir. Önümüzdeki 12 ve 24 ay sonrasının yıllık TÜFE beklentileri ise sırasıyla %6,84 ve %5,43 düzeyindedir.
- α** Hazine Müsteşarlığı, Deutsche Bank ve JP Morgan'a 26 Eylül 2016 ve 17 Mart 2036 vadeli dolar cinsi tahviller için artırım yetkisi verdi. İşlem sonucunda yılın ilk tahvil ihracında \$1 milyar kaynak sağlandı. 2016 ve 2036 vadeli yeni ihraç edilen tahvillerin kupon oranları sırasıyla %7 ve %6,875 düzeyinde gerçekleşti. Böylece, \$5,5 milyar olan 2007 yılı dış borçlanma hedefinin %18,2'si gerçekleştirildi.
- α** Hazine, Ocak ayı iç borçlanma stratejisi çerçevesinde, piyasalara yapılacak YTL13,6 milyarlık itfaya karşılık piyasalardan YTL10,3 milyar tutarında borçlanma öngördü.
- α** Hannover Sanayi Fuarı 2007 Partner Ülke Türkiye 16-20 Nisan 2007
16-20 Nisan 2007 tarihlerinde Almanya'nın Hannover kentinde düzenlenecek olan Hannover Sanayi Fuarında Türkiye Partner Ülke olarak yer alacaktır.

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

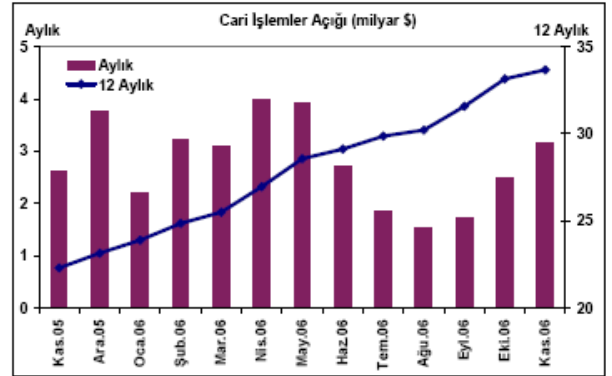
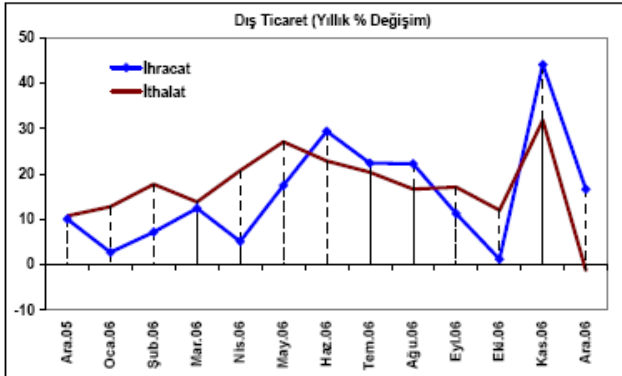
BÜYÜME

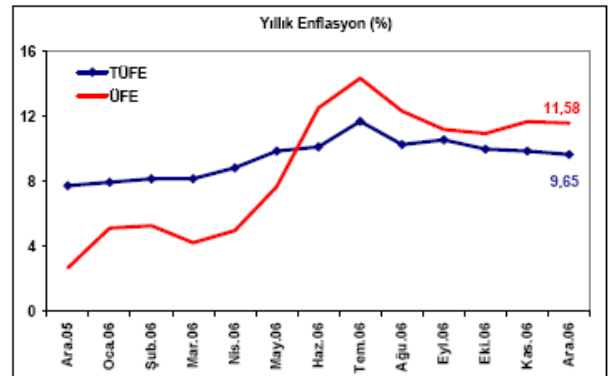
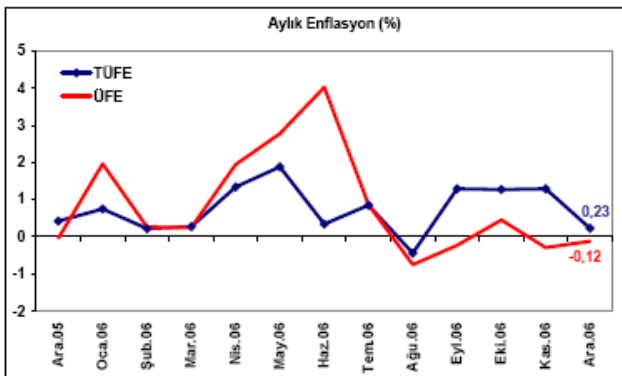
SINAI ÜRETİM

DIŞ TİCARET

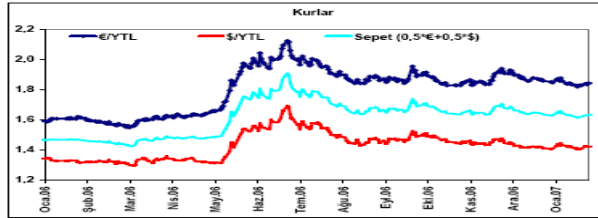

ENFLASYON

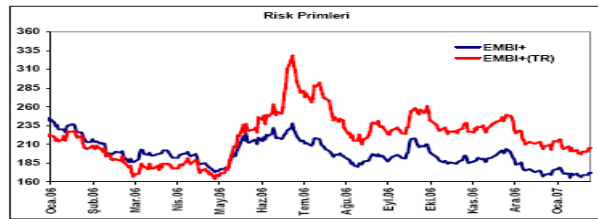
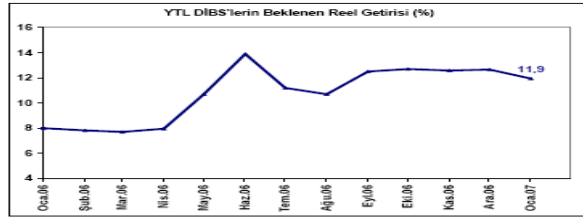
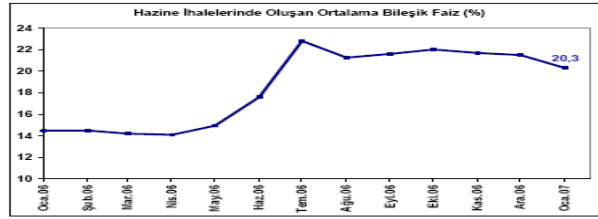

Kaynak: TCMB, TÜİK, İş Bankası İktisadi Araştırmalar Müdürlüğü

DOVİZ

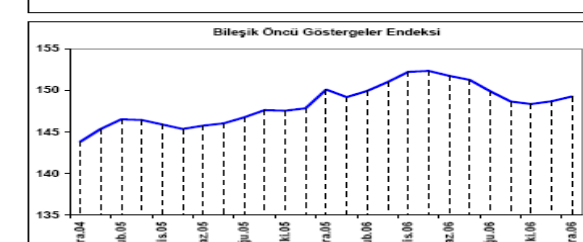
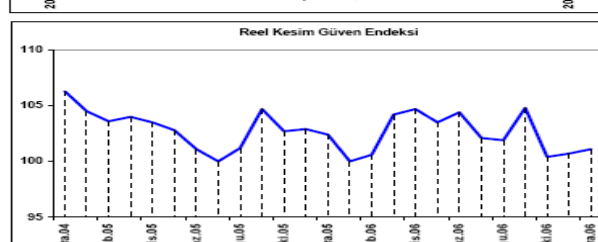
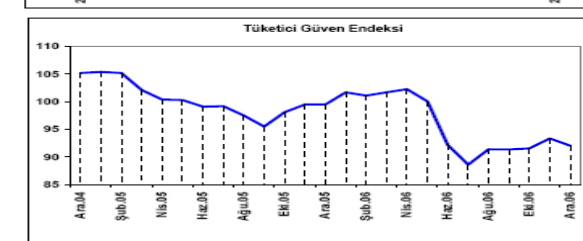
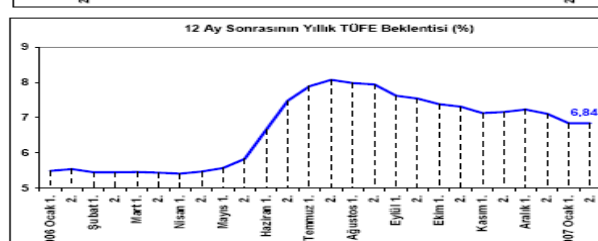
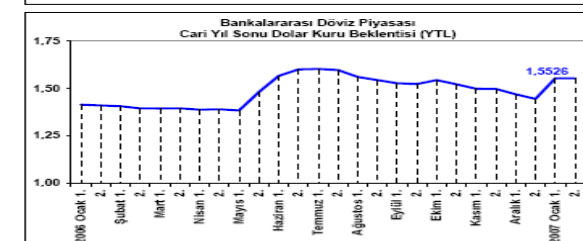
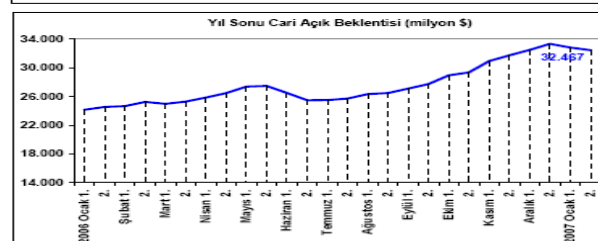
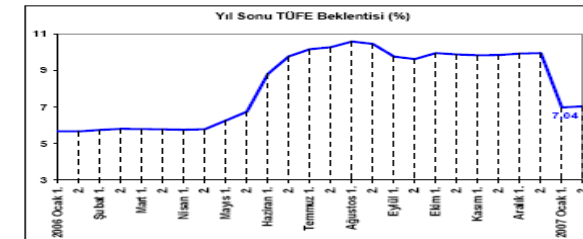
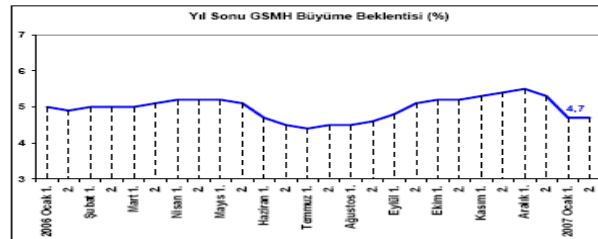

BONO-TAHVİL

Kaynak: TCMB, Reuters, DPT, IMKB, JP Morgan, Chicago Board Options Exchange, İş Bankası İktisadi Araştırmalar Müdürlüğü

BEKLENTİ ANKETİ VE DİĞER ÖNCÜ GÖSTERGELER

Kaynak: TCMB

11

DIŞ TİCARET VE EKONOMİK İLİŐKİLER İLE İLGİLİ WEB ADRESLERİ

www.abm-istanbul.org.tr

İŐletmelerin Avrupa Birliği'nde iş yapmalarını kolaylaŐtırmak, iş ortakları edinmelerine yardımcı olmak, AB ile ilgili bilgi ihtiyaçlarını karŐılamak için oluŐturulan Avrupa Bilgi Merkezleri ile istediğiniz zaman irtibata geçebilir, telefon veya e-posta ile bilgi talebinde bulunabilirsiniz.

Avrupa Bilgi Merkezleri (ABM), Avrupa Komisyonu tarafından, KOBİ'lerin AB uygulamaları hakkında bilgilendirilmeleri ve Avrupa'da iş yapmalarının kolaylaŐtırılması amacıyla kurulmuŐtur.

www.deik.org.tr

Dış Ekonomik İliŐkiler Kurulu'nun önde gelen amacı, Türkiye'nin yabancı ülkeler ve uluslararası topluluklarla olan ekonomik, ticari, sinai ve mali iliŐkilerini izlemek, bu iliŐkilerin kurulmasına ve geliŐtirilmesine yardımcı olmaktır.

www.tuik.gov.tr

T.C. BaŐbakanlık Türkiye İstatistik Kurumuna ait olan sitede dış ticaret endeksleri ve istatistikleri ile ilgili her türlü istatistiksel verilere ulaŐabilirsiniz

www.dtm.gov.tr

www.foreigntrade.gov.tr

Dış ticaret politikalarının tespitine yardımcı olmak, tespit olunan bu politikalar çerçevesinde ihracat, ihracatı teŐvik, ithalat, yurtdıŐ mteahhitlet hizmetleri ve ikili ve çok taraflı ticari ve ekonomik iliŐkileri düzenlemek, uygulamak, uygulamaları izlemek ve geliŐtirmek görevlerini üstlenen T.C. BaŐbakanlık Dış Ticaret MteŐarlıđına ait olan sitede İhracat Genel Müdürlüğü, İthalat Genel Müdürlüğü, AnlaŐmalar Genel Müdürlüğü, Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü, Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü, Dış Ticarete Standardizasyon Genel Müdürlüğü, Ekonomik Araştırmalar ve Değerlendirme Genel Müdürlüğü gibi ana hizmet birimlerini de kapsayan dış ticaretimiz ile ilgili, ülkemizin kalkınması ve ekonomik geliŐmesiyle ilgili tüm bilgilere, faaliyetlere ve raporlara ulaŐabilirsiniz.

www.e-ticaret.gov.tr

Elektronik ticaret konusu için hazırlanmıŐ olan bu sitede e-ticaret ile ilgili tüm proje, yayın ve sunulara ulaŐabilirsiniz.

www.gumruk.gov.tr

T.C. BaŐbakanlık Gümrük MteŐarlıđına ait olan sitede uluslar arası dış iliŐkilere ve türün, ülke ve baŐmdrlk bazında ithalat ve ihracat verilerine ulaŐabilirsiniz.

www.igeme.gov.tr

İhracatı GeliŐtirme Etüd Merkezine ait olan sitede dış ticaret ile ilgili türün ve pazar araŐtırmalarına ulaŐabilirsiniz.

www.immib.org.tr

İstanbul Maden ve Metaller İhracatları Birliğine ait olan sitede sektör ile ilgili her türlü dış iliŐkilere ulaŐabilirsiniz.

www.iso.org.tr

İstanbul Sanayi Odasına ait olan sitede dış ekonomik iliŐkiler ile ilgili her türlü bilgiye ulaŐabilirsiniz.

www.kosgeb.gov.tr

Küçük ve Orta lekli Sanayi GeliŐtirme ve Destekleme İdaresi BaŐkanlıđına ait olan sitede iŐletmelerin dış ticaret projelerine ulaŐabilirsiniz.

www.mevzuat.net

Dış ticaret konusunda her türlü mevzuat bilgisine ulaŐabilirsiniz.

www.sanayi.gov.tr

Sanayi ve Ticaret Bakanlığına ait sitede resmi anlamda tüm konulara ulaŐabilirsiniz.

www.tdv.org.tr

Türk Dış Ticaret Vakfına ait olan sitede iş dünyasının ađdaŐ düzeyde geliŐmesi konusundaki çalıŐmalar yer almaktadır.

www.ticaretgazetesi.com

Günlük ticaret gazetesi olan ticaret gazetesine ait olan sitede dış ticaret ile ilgili bilgilere ulaŐabilirsiniz.

www.tobb.org.tr

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine ait olan sitede dış ekonomik iliŐkiler ile ilgili çeŐitli bilgilere ulaŐabilirsiniz.

www.turktrade.org.tr

Dış Ticaret konusunda ilgili tüye Őirketlerine, organizasyonlara ve çeŐiti diğer sitelere ulaŐabilirsiniz.

YeŐil Plaza, Cevizlibağ Yeni Londra Asfaltı No:15 Kat:5 Topkapı / İstanbul

Tel: 0212 481 55 50 (pbx) Faks: 0212 481 55 37-38

www.askon.org.tr posta@askon.org.tr